

Четвъртък, 18 юни 2020 г.

P9_TA(2020)0137

Протокол за прилагане на Споразумението за партньорство в областта на рибарството между Европейската общност и Гвинея Бисау (2019 — 2024 г.)**Незаконодателна резолюция на Европейския парламент от 18 юни 2020 г. относно проекта на решение на Съвета за сключване на Протокола за прилагане на Споразумението за партньорство в областта на рибарството между Европейската общност и Република Гвинея Бисау (2019 — 2024 г.) (08928/2019 — С9-0011/2019 — 2019/0090M(NLE))**

(2021/С 362/22)

Европейският парламент,

- като взе предвид проекта на решение на Съвета (08928/2019),
 - като взе предвид Протокола за прилагане на Споразумението за партньорство в областта на рибарството между Европейската общност и Република Гвинея Бисау (08894/2019) („Протоколът“),
 - като взе предвид искането за одобрение, представено от Съвета съгласно член 43, член 218, параграф 6, втора алинея, буква а), подточка v), както и член 218, параграф 7 от Договора за функционирането на Европейския съюз (С9-0011/2019),
 - като взе предвид член 31, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (Обща политика в областта на рибарството) ⁽¹⁾,
 - като взе предвид своята резолюция от 12 април 2016 г. относно общи правила с оглед на прилагането на външното измерение на общата политика в областта на рибарството, включително споразуменията в областта на рибарството ⁽²⁾,
 - като взе предвид своята законодателна резолюция от 18 юни 2020 г. ⁽³⁾ относно проекта на решение,
 - като взе предвид член 105, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид становището на комисията по развитие,
 - като взе предвид доклада на комисията по рибно стопанство (А9-0013/2020),
- А. като има предвид, че общата цел на Споразумението за партньорство в областта на устойчивото рибарство (СПОУР) между ЕС и Гвинея Бисау е подобряването на сътрудничеството в областта на рибарството между ЕС и Гвинея Бисау, в интерес и на двете страни, чрез насърчаване на устойчива политика в областта на рибарството и отговорно и устойчиво използване на рибните ресурси в риболовната зона на Гвинея Бисау, в допълнение към развитието на сектора на рибарството на Гвинея Бисау и нейната синя икономика;
- Б. като има предвид, че използването на възможностите за риболов в рамките на предишното СПОУР се счита като цяло за задоволително;

⁽¹⁾ ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22.⁽²⁾ ОВ С 58, 15.2.2018 г., стр. 93.⁽³⁾ Приети текстове, P9_TA(2020)0136.

Четвъртък, 18 юни 2020 г.

- В. като има предвид, че СПОУР между ЕС и Гвинея Бисау придоби осезаемо значение в контекста на различните СПОУР, сключени от ЕС с трети държави, поради факта, че понастоящем то е третото по значение по отношение на ангажираните средства, и предоставя допълнителното предимство, че е едно от трите единствени споразумения, които предоставят възможност за достъп до смесен риболов;
- Г. като има предвид, че приносът на рибарството на Гвинея Бисау към богатството на страната е много нисък (3,5 % от БВП през 2015 г.), въпреки че средствата, които тя ще получи по линия на СПОУР, под формата на финансова компенсация за достъпа до ресурси, ще представляват значим принос за националните публични финанси;
- Д. като има предвид, че в сравнение с предишния протокол, финансовата вноска на ЕС е била увеличена от 9 милиона евро на 11,6 милиона евро годишно по отношение на годишната сума за достъпа до рибните ресурси, както и от 3 милиона евро на 4 милиона евро годишно по отношение на подкрепата за секторната политика в областта на рибарството на Гвинея Бисау;
- Е. като има предвид, че по време на периода, обхванат от протокола, възможностите за риболов ще бъдат определени по два различни начина: през първите две години — в риболовно усилие (изразено в бруто регистров тонаж (БРТ)), а през последните три години — в общ допустим улов (ОДУ, в тонове); като има предвид, че този преход следва да се съпътства от прилагането — през първите две години на действие протокола — от електронна система за докладване на улова и за обработка на данните за улова;
- Ж. като има предвид, че по време на първия период, обхванат от Протокола, възможностите за риболов, предоставени на флотите на ЕС, са както следва: 3 700 бруто регистров тонаж за хладилни траулери за скариди, 3 500 бруто регистров тонаж за хладилни траулери за риба и главоноги, както и 15 000 бруто регистров тонаж за малки пелагични траулери, 28 хладилни сейнери и кораби с парагади за риба тон и 13 съда за улов на риба тон с въдици; като има предвид, че по време на втория период възможностите за риболов, предоставени на флотите на ЕС, са както следва: 2 500 тона за хладилни траулери за скариди, 11 000 за хладилни траулери за риба, 1 500 тона за хладилни траулери за главоноги, 18 000 тона за малки пелагични траулери, 28 хладилни сейнери и кораби с парагади за риба тон и 13 съда за улов на риба тон с въдици;
- З. като има предвид, че първото споразумение в областта на рибарството между Европейската икономическа общност и Гвинея Бисау датира от 1980 г.; като има предвид, че срокът на действие на последния протокол към Споразумението изтече на 23 ноември 2017 г.; като има предвид, че резултатите от компонента за сътрудничество за развитие на тези споразумения (т.е. секторната подкрепа) като цяло не са били задоволителни; като има предвид, че въпреки това е отчетен напредък в мониторинга, контрола и наблюдението на рибарството, капацитета за санитарни инспекции и участието на Гвинея Бисау в рамките на регионални органи в областта на рибарството; като има предвид, че секторното сътрудничество следва да бъде засилено, за да насърчава по-добре развитието на местния сектор на рибарството, както и свързаните с него промишлени отрасли и дейности, така че да се гарантира, че по-голямата част от добавената стойност, образувана от използването на природните ресурси на държавата, остава в Гвинея Бисау;
- И. като има предвид, че за развитието на сектора на рибарството в Гвинея Бисау е необходимо инсталирането на основни инфраструктури, каквито все още липсват, като например пристанища, кейове за разтоварване и инфраструктури за съхранение и преработка на улова, с цел да се привлече разтоварването на риба, уловена във водите на Гвинея Бисау;
- Й. като има предвид, че през 2021 г. ще започне Десетилетието на ООН за науките за океаните в полза на устойчивото развитие (2021 — 2030 г.); като има предвид, че третите държави трябва да бъдат насърчени да играят ключова роля в придобиването на познания;
- К. като има предвид, че търговията с рибни продукти от Гвинея Бисау с ЕС отдавна е възпрепятствана, вече от много години, поради невъзможността за изпълнение на изискванията от ЕС санитарни мерки; като има предвид, че забавянето на процеса на сертифициране на лабораторията за анализи (CIRA) е основната пречка пред износа на рибни продукти от Гвинея Бисау за ЕС; като има предвид, че гвинейските органи и Комисията работят съвместно в процеса на сертифициране с цел да се вдигне забраната;
- Л. като има предвид, че е необходимо да се гарантира, че по-голямата част от добавената стойност, генерирана от експлоатацията на рибните ресурси в риболовните зони на Гвинея Бисау, остава в държавата;

Четвъртък, 18 юни 2020 г.

- М. като има предвид, че пряката заетост в сектора на рибарството в Гвинея Бисау продължава да бъде ограничена, дори като се вземе предвид наемането на местни екипажи на борда на корабите (техният настоящ брой е по-малък от броят им по време на действието на предишния протокол) или на жени, които живеят и работят в сектора на рибарството;
- Н. като има предвид, че в сравнение с предишния протокол, броят на моряците, които се наемат за флотове на ЕС, е значително увеличен; като има предвид, че собствениците на кораби на ЕС се стремят да наемат допълнително моряци от Гвинея; като има предвид, че органите на Гвинея Бисау следва да изготвят и поддържат актуален примерен списък на квалифицирани моряци, които са кандидати за наемане на кораби на Съюза;
- О. като има предвид, че е постигнат напредък в борбата с незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов (ННН риболов) в териториалните води на Гвинея Бисау, благодарение на подобряването на средствата за наблюдение в изключителната икономическа зона на Гвинея Бисау, и в частност на тези, разпределени за FISCAP (Наблюдение и контрол на риболовните дейности), в който участват корпус от наблюдатели и кораби за ранно патрулиране; като има предвид, че все още са налице пропуски и недостатъци, които трябва да бъдат преодоляни, включително по отношение на системата за наблюдение на корабите (VMS);
- П. като има предвид напредъка в описанието на запасите от дънни видове в ИИЗ на Гвинея Бисау, и по-специално доклада от кампанията за оценка на запасите от дънни видове в ИИЗ на Гвинея Бисау от януари 2019 г.;
- Р. като има предвид, че Гвинея Бисау е една от тринадесетте държави в обхвата на проекта „Подобряване на регионалното управление на рибарството в Западна Африка (PESCAO)“, приет с Решение на Комисията С(2017) 2951 от 28 април 2017 г., който цели, наред с другото, да засили предотвратяването на и реакциите спрямо незаконния, недеклариран и нерегулиран (ННН) риболов, като се подобри наблюдението, контролът и надзорът на национално и регионално равнище;
- С. като има предвид, че включването в настоящия протокол на препоръките, изказани преди това от Парламента, не е напълно удовлетворително;
- Т. като има предвид, че Европейският парламент трябва да бъде информиран навременно на всички етапи относно процедурите, свързани с протокола или неговото подновяване;
1. отбелязва значението на споразумението за партньорство в областта на устойчивото рибарство (СПОУР) между ЕС и Гвинея Бисау, както за Гвинея Бисау, така и за флотове на ЕС, извършващи дейност в риболовната зона на Гвинея Бисау; подчертава, че е налице марж за постигането на по-ефективен напредък в сътрудничеството в областта на рибарството между ЕС и Гвинея Бисау и подновява призива си към Комисията да предприеме всички необходими стъпки, така че да се надхвърли постигнатото от предишните протоколи за прилагане на настоящото споразумение и да се гарантира, че настоящото СПОУР ще доведе до удовлетворително равнище на развитие на местния сектор на рибарството като цяло, както и че е съгласуван с цел за устойчиво развитие (ЦУР) 14 на ООН за опазване и устойчиво използване на океаните, моретата и морските ресурси за целите на устойчивото развитие;
 2. счита, че степента на изпълнение на целите на СПОУР между ЕС и Гвинея Бисау е диференцирана: въпреки че споразумението предостави и продължава да предоставя значителни възможности за риболов на корабите на ЕС в риболовната зона на Гвинея Бисау и равнището на използване на тези възможности от европейските корабособственици е високо, като цяло местният сектор на рибарството не отбелязва достатъчно развитие, нито по удовлетворителен начин;
 3. подчертава, че в своя член 3 протоколът съдържа клауза за недискриминация, по силата на която Гвинея Бисау се ангажира да не предоставя по-благоприятни технически условия на други чуждестранни флотове, извършващи дейност в риболовните зони на Гвинея Бисау, които имат същите характеристики и са насочени към същите видове; призовава Комисията да следи отблизо споразуменията на ЕС за рибарство с трети държави в риболовната зона на Гвинея Бисау;
 4. приветства приноса на корабите на ЕС за продоволствената сигурност в Гвинея Бисау чрез директни разтоварвания, както е определено в глава 5 от приложението към протокола, в полза на местното население и за насърчаване на вътрешната търговия с и консумация на риба
 5. счита, че преходът в управлението на възможностите за риболов (от управлението, съсредоточено върху риболовното усилие, към управление, основаващо се на общия допустим улов) представлява предизвикателство за настоящия протокол; призовава Комисията и Гвинея Бисау да насърчат незабавно подходящ и ефективен преход, който да осигурява необходимата надеждност и ефективност на електронната система за съобщаване на улова (ERS) и обработка на данните за улова;

Четвъртък, 18 юни 2020 г.

6. подкрепя необходимостта от значителен напредък в развитието на сектора на рибарството в Гвинея Бисау, включително на равнището на свързаните с него промишлени отрасли и дейности, и призовава Комисията да предприеме всички необходими мерки — включително евентуално преразглеждане и увеличаване на компонента за секторна подкрепа на споразумението, наред с мерки за увеличаване на степента на усвояване на финансовата вноска — за да се постигне тази цел;

7. счита, че СПОУР между ЕС и Гвинея Бисау няма да постигне целите си, ако не допринесе за изграждането на система за устойчиво управление в дългосрочен план на използването на рибните ресурси на Гвинея Бисау; счита, че е от най-голямо значение да се изпълняват разпоредбите, предвидени в Протокола за секторна подкрепа, така че той да допринесе за пълното изпълнение на националната стратегия за рибарството и синята икономика; в това отношение определя като приоритетни области, които ЕС трябва да подкрепи, мобилизирайки за целта необходимата техническа и финансова помощ, за:

а) укрепване на институционалния капацитет, по-специално регионалните и глобалните стратегии за управление на рибарството, така че да се вземе под внимание натрупаното въздействие на различните споразумения в областта на рибарството на държавите в региона;

б) подкрепа за укрепването на защитените морски зони с цел насочване към интегрирано управление на рибните ресурси;

в) развитие на инфраструктури, които са от значение за риболова и свързаните с него дейности, като пристанища (за промишлен и непромишлен риболов), места за разтоварване, складиране и преработка на улова, пазари, дистрибуторски и търговски структури, лаборатории за анализ на качеството, с цел да се привлече разтоварване на брега на риба, уловена във водите на Гвинея Бисау;

г) засилване на капацитета на местните оператори в сектора на рибарството чрез оказване на подкрепа за рибарските организации;

д) обучение на специалисти в областта на рибарството;

е) подпомагането на непромишления риболов;

ж) даване на принос за доброто екологично състояние на морската среда, по-специално като се подкрепят дейностите, свързани със събиране на отпадъци и риболовно оборудване от страна на местни участници;

з) признаване и изтъкване на ролята на жените и младите хора в риболова и подобряване на организацията на техните роли, като се подкрепят необходимите за тази цел условия;

8. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да вземат предвид в своите политики за сътрудничество и официална помощ за развитие факта, че Европейският фонд за развитие (ЕФР) и секторната помощ, предвидена съгласно СПОУР между ЕС и Гвинея Бисау, трябва да се допълват и да работят в синхрон с цел да допринесат за укрепването на местния сектор на рибарството;

9. изразява загриженост относно нарастващия брой на съоръженията за рибни храни и рибно масло на западноафриканския бряг, които също се снабдяват с риба от водите на Гвинея Бисау; подчертава факта, че риболовът за производство на фуражи е в противоречие с принципа на устойчивост и с предоставянето на ценни протеинови ресурси за местната общност; приветства разширяването на пристанището и инфраструктурите за разтоварване в Гвинея Бисау, но в същото време изразява загриженост, че това може да бъде последвано от изграждане на нови съоръжения за рибни храни;

10. призовава Комисията и органите на Гвинея Бисау да засилят своето сътрудничество, за да определят условията за износ на рибни продукти от Гвинея Бисау за ЕС, по-специално що се отнася до проверката на необходимите санитарни условия и сертифицирането на лабораторията за анализ (СРА), така че да се преодолее настоящата забрана, да се стимулира развитието на местния сектор на рибарството и следователно да се осъществи напредък в постигането на целите на СПОУР;

11. подкрепя необходимостта от засилване на приноса на СПОУР за създаването, пряко и непряко, на работни места на местно равнище, както на корабите, действащи в рамките на СПОУР, така и в свързани с риболова дейности, нагоре и надолу по веригата; счита, че държавите членки могат играят важна роля и да участват активно в усилията за изграждане на капацитет и обучение с оглед на постигането на тази цел;

12. припомня уникалния характер на морските и крайбрежните екосистеми на Гвинея Бисау, например мангровите гори, които изпълняват функцията на местообитания на развъдници за рибни ресурси, и се нуждаят от целеви действия за опазването и възстановяването на биологичното разнообразие;

Четвъртък, 18 юни 2020 г.

13. счита, че следва да се събира информация за ползите, които прилагането на протокола носи за местните икономики (напр. заетост, инфраструктура и социални подобрения);
14. счита, че е необходимо да се подобрят количеството и качеството на данните относно целия улов (целени улов и прилов), относно състоянието на опазване на рибните ресурси в риболовната зона на Гвинея Бисау и като цяло — относно въздействието на СПОУР върху екосистемите, като следва да се положат усилия за развитието на собствен капацитет за придобиване на такива данни от страна на Гвинея Бисау; призовава Европейската комисия да насърчава редовното функциониране на органите, които отговарят за надзора върху изпълнението на СПОУР, включително смесената комисия и съвместния научен комитет, както и участието на сдруженията на непромишления риболов, сдруженията на жените, които работят в сектора на рибарството, профсъюзите, представителите на крайбрежните общности и съответните организации на гражданското общество в Гвинея Бисау;
15. счита, че е абсолютно необходимо да се усъвършенства събирането на данни за улова в Гвинея Бисау; призовава освен това за подобряване на предаването на данни, получени от системата за наблюдение на кораби (VMS) на корабите на ЕС, посредством държавата на флага към африканските органи; призовава за по-добра оперативна съвместимост на данните;
16. настоятелно изисква да се публикуват доклади за дейностите, които са получили секторна подкрепа, с цел по-голяма прозрачност;
17. счита, че в случай на закриване на риболовни дейности или въвеждане на ограничения върху риболова по съображения за устойчивост на ресурсите, основани на обосновани научни становища, както е предвидено в Протокола, на първо място следва да бъдат защитени местните нужди от риболов;
18. подчертава значението на изискването за излишъците за корабите на Съюза, които извършват риболов във води на трети държави;
19. подкрепя необходимостта от подобряване на управлението, контрола и наблюдението в риболовните зони на Гвинея Бисау и от борба с ННН риболова, наред с другото, чрез засилване на мониторинга на риболовните кораби (чрез системата VMS) с оглед на подобряването на устойчивостта на риболовните дейности;
20. настоятелно призовава за въвеждане на разпоредби за прозрачност, които да включват публикуването на всички споразумения с държави или с частноправни субекти, с които на чуждестранни кораби се дава достъп до изключителната икономическа зона (ИИЗ) на Гвинея Бисау;
21. подчертава значението на разпределянето на възможностите за риболов, осигурени от Споразумението за партньорство в областта на устойчивото рибарство (СПОУР), на основата на принципите за справедливост, баланс и прозрачност;
22. подчертава значението на факта, че разтоварванията на риба на пристанищата на Гвинея Бисау допринасят за дейностите по преработка на местно ниво и за продоволствената сигурност както по отношение на видовете, така и на качеството;
23. призовава Комисията да предаде на Парламента протоколите и заключенията от заседанията на съвместната комисия, многогодишната секторна програма, посочена в член 5 от протокола, и резултатите от съответните годишни оценки, информацията относно координацията на тази програма със стратегическия план за развитие на рибарството на Гвинея Бисау (2015 — 2020 г.), протоколите и заключенията от заседанията на съвместния научен комитет, както и информацията относно ННН риболов в риболовните зони на Гвинея Бисау, интегрирането на икономическите оператори от ЕС в сектора на рибарството на Гвинея (член 10 от протокола) и проверката на спазването на задълженията на корабособствениците (напр. във връзка с непаричната вноска, предвидена в глава V от приложението към протокола); призовава Комисията да представи на Парламента, в рамките на последната година на прилагане на Протокола и преди започване на преговори за подновяването му, цялостен доклад относно неговото прилагане;
24. призовава Комисията и органите на Гвинея Бисау да предоставят по-конкретни данни за развитието на дейности, свързани с риболова за производство на фураж в региона;
25. призовава Комисията да интегрира по-добре препоръките на Парламента в СПОУР между ЕС и Гвинея Бисау и да ги вземе предвид в процедурите, свързани с подновяването на Протокола;
26. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и на парламентите на държавите членки и на Гвинея Бисау.